

Датум/Date: 22. март 2019. године

ИНФОРМАЦИЈА

о категоризацији делатности

Законом о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, број 95/18 и 10/19) који је ступио на правну снагу 09.12.2018. године, у члану 33. став 1, прописано је да се делатности према ризику по здравље изложених радника и појединаца, становништво и животну средину, као и према врсти активности која се обавља, разврставају у следеће категорије: радијационе делатности ниског ризика, радијационе делатности умереног ризика и радијационе делатности високог ризика. У ставу 2. прописано је да Директорат ближе прописује услове за категоризацију радијационих делатности.

До доношења правилника о категоризацији делатности из члана 33. став 2. наведеног закона, Директорат за радијациону сигурност и безбедност Србије, сходно члану 22. став 1. тачка 28), информисхе јавност о категоризацији делатности у складу са условима дефинисаним препорукама и техничким документима Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА), Међународне комисије за радијационе јединице (ICRU) и Међународне комисије за заштиту од зрачења (ICRP) који прописују критеријуме за процену радијационог ризика током обављања делатности.

У складу са горе наведеним међународним стандардима, делатности се према ризику разврставају у категорије према следећој табели:

Табела: Категоризација делатности

ВРСТА ДЕЛАТНОСТИ	ПОДВРСТА ДЕЛАТНОСТИ	КАТЕГОРИЈА ДЕЛАТНОСТИ
		Ризик
МЕДИЦИНА		
1. Дијагностика у медицини	Употреба рендген апарата – за снимање и/или просветљавање, мамографија, компјутеризована томографија	Умерени

	Употреба рендген апарата за остеодензитометрију		Низак	
	Употреба отворених радиоактивних извора	Радиоимунолошка лабораторија	Низак	
		Нуклеарна медицина (гама камера, SPECT/CT, PET/CT)	Умерени	
2. Терапија у медицини	Употреба отворених радиоактивних извора – нуклеарна медицина		Висок	
	Радиотерапија	Употреба рендген апарата (ортоволтажни рендген апарати)	Висок	
		Употреба затворених радиоактивних извора -	Со-60, Брахиотерапија (средње и високе активности)	Висок
			Брахиотерапија (ниске активности)	Умерени
		Употреба линеарних акцелератора		Висок
3. Интервентне процедуре у медицини	Употреба рендген апарата		Висок	
4. Озрачивање крвних узорака	Употреба рендген апарата (<i>in vitro</i> узорци ткива)		Низак	
	Употреба затворених радиоактивних извора		Висок	
СТОМАТОЛОГИЈА				
5. Дијагностика у стоматологији	Употреба рендген апарата (интраорални, ортопан, компјутеризована томографија - CBCT)		Низак	
ВЕТЕРИНАРСКА МЕДИЦИНА				
6. Дијагностика у ветеринарској медицини	Употреба рендген апарата - за снимање и просветљавање		Низак	
	Употреба рендген апарата - компјутеризована томографија		Умерени	
	Употреба отворених радиоактивних извора		Умерени	

ИНДУСТРИЈА			
7. Примена и рад са радиоактивним изворима	Затворени радиоактивни извори	Кат. I, II и HASS	Висок
		Кат. III	Умерени
		Кат. IV и V	Низак
	Отворени радиоактивни извори - I категорије радиотоксичности		Низак
8. Провера квалитета радиографијом (индустријска радиографија)			Висок
9. Анализа садржаја материјала/предмета	Употреба рендген апарата (XRF, EDXRF, XRD)		Низак
	Употреба затворених радиоактивних извора (покретни)		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима
10. Контрола квалитета и производа (Одређивање дебљине, влаге, нивоа, густине и сл.)	Употреба рендген апарата		Низак
	Употреба затворених радиоактивних извора – стационарни уређаји или уређаји у аутоматизованом процесу		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима
	Употреба затворених радиоактивних извора – покретни уређаји		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима
11. Рад у бушотинама	Употреба електричних уређаја који производе јонизујуће зрачења – неутронски генератор		Висок
	Употреба затворених радиоактивних извора (покретни)		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима
12. Стерилизација и конзервирање намирница и предмета опште употребе, медицинског прибора,	Употреба затворених радиоактивних извора		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима

фармацеутских сировина и готових производа			
13. Деконтаминација и дезинсекција предмета културне и уметничке баштине од дрвета, папира, коже, текстила, сламе и сл.	Употреба затворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
14. Сервисирање и поправљање уређаја са изворима зрачења	Сервисирање и поправљање електричних уређаја који производе јонизујуће зрачење	Умерени	
	Сервисирање и поправљање уређаја у којима су уграђени затворени радиоактивни извори	Кат. IV V	Низак
		Кат. I, II, III	Умерени
ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА И ИСТРАЖИВАЊЕ			
15. Научно-истраживачки рад	Употреба рендген апарата	Низак	
	Употреба затворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
	Употреба отворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
16. Образовање	Употреба рендген апарата	У складу са делатношћу за коју се врши образовање	
	Употреба затворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
	Употреба отворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са	

		радиоактивним изворима	
ПРОМЕТ И ТРАНСПОРТ			
17. Промет	Генератори зрачења	Низак	
	Радиоактивни извори без складиштења	Низак	
	Радиоактивни извори са складиштењем	Кат. III, IV, V	Умерени
		Кат. I и II	Висок
18. Транспорт опасне робе класе 7 (радиоактивне материје)	(а) са транспортним контејнером типа А UN2915, UN3327, UN3332, UN3333 (б) LSA UN3324, LSA UN3325 (в) SCO UN3326	Низак	
	(а) HASS и фисиони материјал у паковањима UN2916, UN3328, UN2917, UN3329, UN3323, UN3330, (б) уз испуњење посебних услова у паковањима UN2919, UN3331 (в) UF6 у паковањима UN2977, UN2978 и UN3507	Висок	
ОСТАЛО			
19. Калибрација и провера инструмената и уређаја	Употреба рендген апарата	Умерени	
	Употреба затворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
	Употреба отворених радиоактивних извора	У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима	
20. Контрола робе и пошиљки	Испитивање садржаја пртљага, ручног пртљага, пакета, пошиљки употребом рендгенских уређаја	Низак	
	Испитивање садржаја возила и терета употребом акцелератора	Умерени	
21. Откривање скривених предмета на људском телу или причвршћених на људско тело	Употреба генератора зрачења који нису медицинска радиолошка опрема	Висок	

22. Производња електричних уређаја који производе јонизујуће зрачење		Умерени
23. Производња радиоактивних извора и/или препакивање/рециклирање		У складу са 7. Примена и рад са радиоактивним изворима
24. Коришћење циклотрона за производњу радионуклида		Висок

За делатности које нису наведене у Табели Директорат ће на захтев корисника извршити категоризацију делатности.

Објављивањем ове Информације о категоризацији делатности ставља се ван снаге Информација о категоризацији делатности (пречишћен текст) од 14. јануара 2019. године.